

Birleşik Amerika, Sovyetler Birliği ve İngiltere..

Yazan: Nizamettin Nazif

Harbi beraberce bitirdikleri takdirde, İngiltere, Sovyetler Birliği ve Birleşik Amerika devletleri yeni bir dünya nizamını beraberce kurabilirler mi?

Tan başmuharriri M. Zekeriyâ, dünki makalesinde bunun pek âlâ mümkün olabileceğini iddia etti ve dedi ki:

«Hür milletlerin birleşmesinden mürekkep bir Avrupa federasyonu, silâhların kaldırılması ve harbin önüne geçilmesi gibi esaslar üzerinde demokrasilerle Sovyetler Birliği arasında bir ittifak bulunması ihtimali pek varid değildir.»

Sovyetler Birliğinin, dünya ittifakı platformundan çekilip yalnız dahili işleri ile uğraştığını dikkatle tebarüz ettiren bu yazı ile M. Zekeriyâ, son ceyrek asrın Amerikası ve 1939 Eylülündeki Sovyetler Birliği ile 1941 temmuzundaki İngiltere'ye zerre kadar anlamamış bulunduğuunu ihlas ediyor. Zira M. Zekeriyâ, bu üç devlette müşterek bir felâkete karşı cephe tutmuş üç kahraman hüviyeti görüyor.

Bugünkü mefselet kazanlarını kaynatan dünya cehenneminin körüklenmesinde Birleşik Amerika ile Sovyetler Birliğinin hisselerine düşen mesuliyetleri hesaba katmamak mümkün müdür?

Dünyanın her köşesi enkaz yığınları ile dolduğu şu devirde dahi, hâlâ mukaddes hodgâmlardan zerre feda etmemiş olan Birleşik Amerika, kendi inisiyatif ile kurulmuş olan Milletler Cemiyetini terkettiği gün Avrupa nizamı ve dünya sulhu ile sabotaj darbesini yemistir. 1914 de bozulmuş olan dünya muvazenesinin, ancak Birleşik Amerikanın Avrupa'da rol alması ile demokrasiler lehine düzelmeyeceği 1918 de anlaşılabilirdi. Dünya milletlerine sonuz zararlar mal olan 1914 - 1918 harbinin ortaya koyduğu tek hakikat bu idi. Ve bu hakikat herkesten iyi kavramış olduğu halde Birleşik Amerika, Milletler Cemiyetinden çekilmesi ile, hiç şüphesiz, Avrupayı nasıl bir maceraya sürükleyeceğini de pek âlâ biliyordu. Bugünün muhasebesini yaparken, Birleşik Amerikanın bile bile yaptığı bu passif taarruzu unutmak doğru olur mu?

Sovyetler Birliğine gelince, Stalin ana yasası ile 1937 de demokrasilerle kur yapmış olan, kendisini büyük Avrupa demokrasilerine katmaya çalıştığını ihlas etmiş olan bu devletin 1939 da demokrat devletlere karşı oynadığı rolün dehşeti elbette hatırlardır.

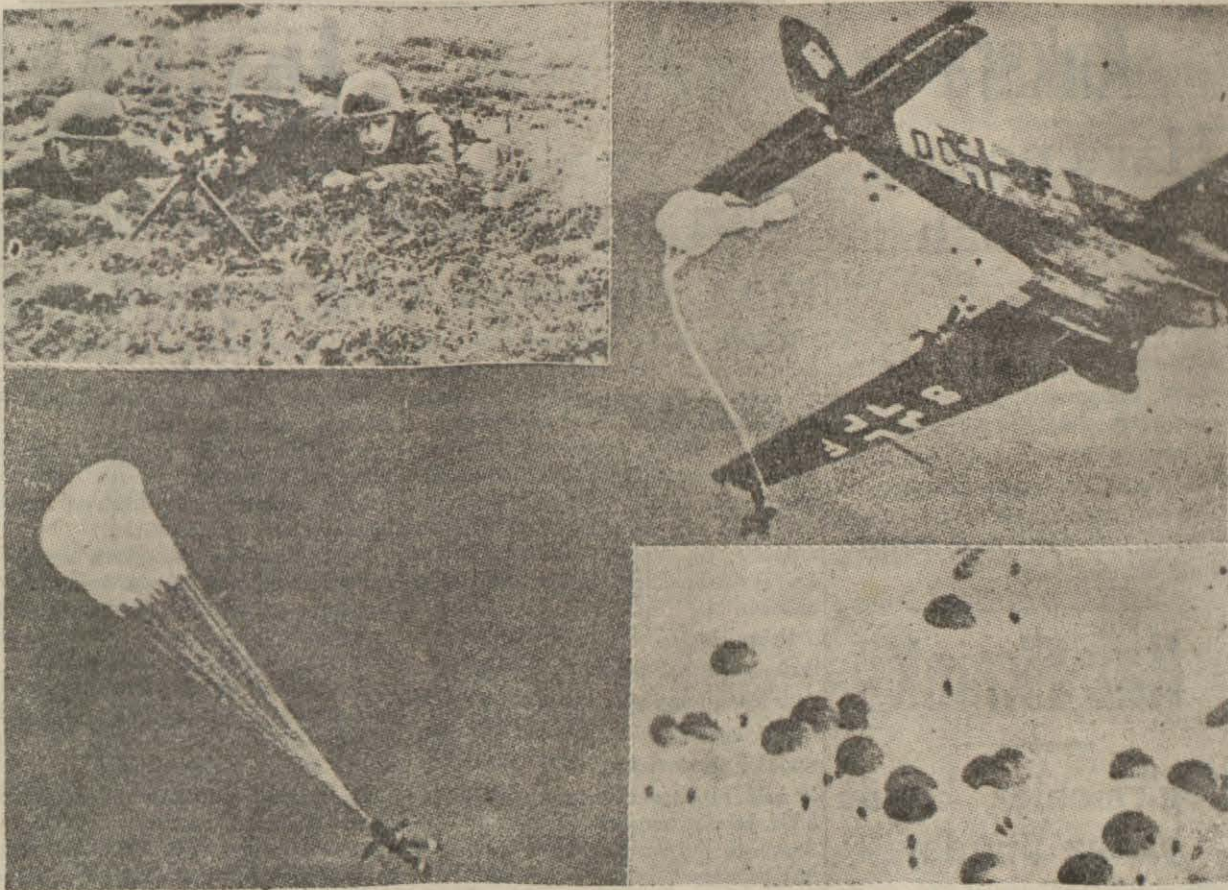
İngiliz ve Fransız askerî heyetlerinin, Mareşal Varosilof tarafından, ne tarzda Moskova'da konulmuş oldukları malumdur. Fon Ribbentrop ile Graf fon Şulenbûrg'un Kremlin sarayında mümtaz birer dost ve misafir edası ile doluştıkları günlerden pek uzaklarda değiliz.

Birleşik Amerikanın sabotajı kadar müessir olan bu ikinci sabotaj Moskova ile Vasington'u Londra'ya daima endişe veren bir durbülle seyrettirecektir.

Bir sütunluk bir yazı içinde, daha kuvvetli hatlarla resmedilmesine imkân olmayan bu hal, harp devamınca sağlamlığından şüphe edilemeyecek olan antinazi cephenin, harp sonunabileceğinden bizi şüpheye düşürebilir.

1938 de bir demokrasi olduğunu ilân eden Moskova 1939 - 1941 arasında demokrasi düşmanları ile dost olmuştur.

Neden? Zira Moskova daima dünya ittifakı kartını elinde tutmakta ve fırsat buldukça oynamaktadır. Ve vazifesi de budur. Aksi takdirde mevcudiyetine sebep olmaz. Bu devletin, 1941 de tekrar hürriyet ve demokrasi taraftarı kesilmesi, iki yıldıncı Tovarış Pervo Maiski'nin Bakingam'da kaybetmiş olduğu

Almanlar Rus cephesi gerisine paraşitle 15 tank indirmişler..

Asker gözü ile...

Kiyef düşerse...

Almanlar, derhal bir milli Ukranya devleti ilân edecekler ve bir Ataman seçecekler!

Yazan: E. Albay Sadık DUMAN

Evvelki akşam, Anadolu ajanının Berlin muhabiri, Kiyef ile Leningrad'ın sukutunu bildirecek resmi tebliğlere Almanya'da her an intizar edilmekte olduğunu bildirmişti.

Muhabirin telgrafına göre, Kızıldoru, ve Leningrad'ı nihayet 24 saat daha müdafa edebildi. Ondan sonra Ruslar bu iki şehri teslim etmeğe mecbur kalacaklardı. Yahut Almanlar ve müttefikleri, düşmanlarını kahrederek bu iki şehri almış olacaktı.

Malumdur ki Leningrad Mareşal Vorosilof'un kumanda ettiği cephenin kilit taşlarından biridir. Leningrad'ın zaptı Murmansk'dan yapılacağı veya yapılmakta olduğu rivayet edilen İngiliz ve Amerikan yardımlarından istifade edilmesini zorlaştırır. Zira Leningrad Murmansk'a uzanan demiryolunu diğer sebekelere bağlayabilecek biricik iltisak mevkiidir. Leningrad düştü mü, Murmansk'a gelen malzeme ya orada yüzüstü kalır, yahut kış yaklaştığı için Ruslar bunları kızaklarla taşımağa mecbur kalırlar ki bu şüpheli bir iştir.

(Devamı Sa. 3, Sü 4 de)

Tavukpazarında bir yaralama hâdisesi

Misafir umduğunu değil bulduğunu yer

Cumartesi günü Tavukpazarında bir hâdises olmuş. Bileyciler sokagında 43 numarada terlikçilik yapan Rızzayî yine aynı caddede terlikçi Mehmet Arif bucağıla ağır surette yaralanmıştır.

Vak'a şöyle cereyan etmiştir: O gece terlikçi Rıza, arkadaş Demirci Hakkı ile dükkânda içki içmişler ve geç vakte kadar çilingir sofralarının başında kalmışlardır. Bu arada iki arkadaş garkı söylemişler, çiftetelli oynamışlar, gülmüşler, eğlenmişler, Fakat yandaki dükkânda terlikçilik yapan Mehmet Arif te yalnız başına içki içtiğinden, bu cümlübten hoşlanmış ve kalkıp Rızzayî'nin dükkânına gitmiştir.

Her nedense Rıza, davetsiz gelen bu misafirden hoşlanmamış ve onun

emniyeti tekrar ve tamamen iade edebilir mi?

Bu suallere M. Zekeriyâ'nın cevap aramağa çalışmasını tavsiye ederken tekrar edelim:

Bu harp sonunda ya bütün metropoller mahvolacaktır. Yahut dünyaya hâkim tek metropol kalacaktır. Bu büyük talih hangi siyasi merkeze mukadderdir?

Londraya mı? Vasingtona mı? Moskova'ya mı?

Ve bunlardan herhangi birinin parlaması dünyaya ne dereceye kadar rahat bir nefes almak imkânını verecektir? Yahut, dünyanın ne derece fazla esirlemesini mücip olacaktır?

İşte aklın ve izanın bu suallere bulabildiği cevapların birinden kötü oluşudur ki küçük milletlerin endişe ile düşünmektedir.

Nizamettin Nazif

Rus Tebliği

Kiyef'e Almanlar iki koldan taarruza çalışıyor!

19 Rus ve 41 Alman tayyaresi düşürüldü

Alman askerleri Tank himayesi olmazsa geriye çekiliyor

Moskova, 4 (Radyo) — Sovyet istihbarat bürosunun nerettiği askerî tebliğ:

Sovyetler Birliği ile Almanya arasındaki harp 7 inci haftaya girmiş olmakla beraber Almanlar hâlâ Moskova'ya 250, Kiyef'e 180 kilometre mesafede bulunmaktadır.

Dün gece; Prokof, Smolensk, Kros, tein, Byelya ve Çerkof istikametinde ve Estonya havalisinde muharebeler devam etmiştir.

Diğer bölgelerde mevzii çarpışmalar olmuştur.

Sovyet tayyareleri, kara kuvvetleriyle işbirliği yaparak Alman mekanize ve motorize birliklerine, piyade kuvvetlerine ve topçu mevzilerine muvaffakiyetli hücumlar yapmıştır.

Alman hava kuvvetleriyle yapılan muharebelerde 19 Sovyet tayyaresi-ne mukabil 41 Alman tayyaresi düşürülmüştür.

Alman kuvvetleri, Kiyef üzerine iki koldan taarruza çalışıyorlar.

Baltik denizinde bir Alman denizaltısı batırılmıştır. Cumartesi gecesi Küstencede bir düşman destroyer batırılmış, bir sabit havuza ve limanda yatan gemilere isabetler kaydedilmiştir. Norveç sahillerinde, Al-

man . Fin ordusuna mühimmat taşıyan bir Alman nakliye gemisi batırılmıştır.

99 uncu fırka kumandanı, cephe-heden çok dikkate değer bir rapor göndermiştir. Bu rapora göre Alman askerleri, tank ve topçu himayesi olmadan hareket etmeyip geri çekilmeyi tercih etmektedirler.

En Son HAVADİS

Jitomir Cephesinde bir Rus muvaffakiyeti

Bir Alman alayı imha edildi!

Bir çok esir alındı, harp malzemesi iğtinam olundu

Moskova, 4 (Radyo) — Sovyet istihbarat bürosunun bu sabah nerettiği askerî tebliğ:

Jitomir cephesinde muharebe eden Sovyet kuvvetleri, Almanlara karşı yaptıkları şiddetli bir taarruz neticesinde bir Alman alayını imha etmişlerdir.

Bu alay, muharebe meydanında 1,500 ölü ve yaralı bırakmıştır. Birçok esir alınmıştır.

Almanların, cephemizin gerisine indirdikleri paraşütçülerle 10 küçük tank derhal imha ve tahrip edilmiştir.

2 batarya tayyare daif topu, 13 top, çok miktarda mitalyöz, tüfek ve harp malzemesi iğtinam olmuştur.

7300 tonluk bir İtalyan kruvazörü torpillendi

Sahilden iki kilometre açıkta bir sabit havuz..

Londra, 4 (Radyo) — Resmi tebliğ: Akdenizde İtalyan donanması yeniden mühim ziyata uğramıştır. Bir denizaltımız, 7300 tonluk bir İtalyan kruvazörünü torpillenmiştir. İki levazım gemisi ile bir sabit havuza da torpil isabet etmiştir. Batan kruvazörün Öjeniya di Savoya yahut Dülka Daosta olduğu sanılmaktadır.

Bu kruvazör, diğer bir kruvazörle birlikte ve üç destroyer himayesinde seyretmekte idi. Kruvazöre iki torpil isabet etmiştir; fakat batıp batmadığı tahkik edilememiştir.

Sabit havuza gelince bu, İtalyan sahillerinden ancak iki kilometre açıkta, iki muhrip himayesinde bir tarafta götürülmekte idi. Buna bir torpil isabet etmiştir.

man . Fin ordusuna mühimmat taşıyan bir Alman nakliye gemisi batırılmıştır.

99 uncu fırka kumandanı, cephe-heden çok dikkate değer bir rapor göndermiştir. Bu rapora göre Alman askerleri, tank ve topçu himayesi olmadan hareket etmeyip geri çekilmeyi tercih etmektedirler.

İngiliz tebliği

Berlin

Bombardıman pek şiddetli oldu

Büyük Fredrik'in sarayı tahribedildi

Sicilyada birçok İtalyan tayyaresi tahrip edildi

Londra, 4 (Radyo) — Resmi tebliğ: Cuma gecesi Berlin üzerine yapılan hava akını hakkında yeni tafsilât gelmiştir:

Filolarımız Berlin şehrine en ağır bombalarını yağdırmışlardır.

Akma iştirak eden tayyare-cilerin bildirdiklerine göre Alman müdafaasına mensup projektörler, şehrin 50 kilometre ötesinden gözüktüyordu.

Tayyarelerimiz Berlin Banliyösüne, gece yarısından sonra, saat yarımında varmışlar ve bombardıman tam saat biri elli dört gece başlamıştır. Yeni büyük bombalarımızın düştüğü yerlerin darma dağın olduğu görülmüştür.

DÖRT TAYYARE DÜŞTÜ Kiyef'deki Alman deniz üssü ve Hamburg Dokları gece yine şiddetle bombalanmıştır. Gündüzün uçan kale tipinde Stratofeser tayyarelerimiz Kiyef'i tekrar bombalamıştır. Dört Britanya tayyaresi avdet etmemiştir.

TARİHİ POTSDAM SATOSU HASARA UGRADI

Berlin, 4 (A.A.) — D. N. B. nin bildirdiğine göre, İngiliz tayyarelerinin Berlin ve Potsdama yaptıkları son hücumda, tarihî Potsdam şatosu hasara uğramıştır.

Siyam Topun Ağzında Japonlar Siyamı da işgal edecek

Bangkok, 4 (A.A.) — Reuyter: Her ne kadar Japonya şimdiye kadar resmi bir tebliğde bulunmamışsa da, Siyamın Mançukuo ve Nankin hükümetlerini tanıması için iki taraf arasında gayriresmî müzakereler cereyan ettiği malumdur. Siyam'ın yalnız başına kaldığı iddia edilmektedir. Avrupa'da bir hayat memet mücahdesine girmiş bulunan İngiltereden taahhütlerini genişletmesinin beklenemeyeceği söylenmektedir. Buna mukabil dilettiği takdirde Amerika Siyam'ın istiklalini garanti edebilirse de Amerikan böyle bir harekete mütemayıl bulunduğu hakkında bir emareye tesadüf edilememiştir. Siyam'ın küçük bir devlet sıfatıyla realist bir tarzda hareket etmeği tasavvur ettiği iddia edilmektedir.

Simdi müthiş Japon kuvvetlerinin Siyam'ın şark hudutlarında toplandıkları malumdur. Siyam'ın komşularla dost kalmak için işgal yapacağı zannedilmektedir.

Sicilya...

BİR ÇOK İTALYAN TAYYARESİ TAHRİP EDİLDİ

Londra, 4 (Radyo) — Resmi tebliğ: Cuma günü Lampedusa adasındaki düşman gemilerine hücum edilmiştir. İki küçük nakliye gemisine isabetler görülmüştür.

Sicilyada Balezza tayyare meydanında bir çok tayyareler tahrip edilmiş ve bir kısmı da hasara uğramıştır.

Bir cinayet mi?

Üsküdar sokaklarında bu sabah bir ceset bulundu

Bu sabah Üsküdar sahillere gelenler denizde bir cesedin yüzdüğünü görerek polisi haberdar etmişlerdir.

Seset, derhal sahile çıkarılmış ve hüviyeti tesbit edilmiştir.

Öğrendiğimize göre boğulan adam Ankaralı Hasan isminde biridir.

Müddeumumilik derhal takibata başlamıştır.

Zabita cesedin ölümlünü şüpheli gördüğünden bir cinayete kurban gitmesi ihtimaline karşı bütün tedbirleri alarak meşgul olmaktadır.

Vaziyet bugün her halde aydınlanacaktır.

Birkaç Satırla

Belediye yok mu? Var...

Hâmid REFİK

Sıcak bir yaz akşamı, Türbeden Beyazıda doğru yürüyün; Şehrin yüksek noktalarından biri olan bu kısımda, iki tarafı tek tük ağaçlarla kaplı caddede, nispeten loş, nispeten serindir; işlek ve kalabalıktır; bu hüviyetle ve büyük anayolların bir olmak haysiyetle bakımlı, temiz, kusursuz olması lazımdır.

Halbuki ne görürsünüz: Caddede, hiç, yahut uzun zamandanberi tamir görmemiş halile, utanmazdan yüzünlü kızartacak vaziyettedir. Ya pisliği! Onu hiç sormayın. Medeni bir şehrin başına geçitlerinden biri olan şehrin çok, bir koşu meydanında, ya bir taylada olduğunuz hissini verdirir, öbek öbek yolun ortasında... köşelerde çöp biriktirilir...

Çarşıkapı taraflarından caddeye taşan meyve ve sebze artıklarının tepemele yığınları, dünyanın en iğrenge, en bunaltıcı kokularını neşreden sanki bir zehirli gaz imalathanesi, Ve bütün bu sefalet müstemlekesinin üstüne konmuş bir sinek saltanatı!

İşte, sıcak bir yaz akşamı, Türbeden Beyazıda doğru yavaş yavaş yürüyüşte görecektiriz!

Peki, bu memlekette belediye yok mu? diyeceksiniz.

Var. Delil mi istersiniz? meydana.

Bu memlekette öyle bir belediye var ki, en basit bir iz'ania süpürge-

ye yapışarak, var kuvvetini temizliğe verecek yerde; Floryada plajı, otel; Taksimde bahçe, binem nerede velaydıkları bulvar; takızafer; çocuk bahçesi; Flyer Lotinin romanlarından fırlama piç bir tasavvura, şalvar ve nargileli şark kahvesi; harâbeler ve sefaletler ortasında rüfû yapmaktadırlar.

Bu memlekette öyle bir belediye var ki, hekim olup hasta başında; mühendis olup yol başında; hıfzıssıhacı olup kanalizasyon çukuru kenarında; bir şehrin en iptidai, en tabii ihtiyaclarına çare ve vasıta bulacak yerde; ne yaptığını bilmez bir mirasyedi tavrıyla, ağaçlar ve inilti ortasında, şahane bir akşam yemeği yemeğe kalkıyor...

Kapısı-yılan muhtaç fukaralara değil, onlardan aldığını, yalısın rıhtımından, yağlı ve semiz balıklara dağıtır...

Bu memlekette öyle bir belediye var ki, bir şehir, şehir olarak değil, tıpkı bir çiftlik gibi idareye kalkıyor ve her ne kadar sonra tufan'la zihniyetle, zahire stoklarını, yarım hiç düşünmeksizin, bugünün manasını anlamaksızın; fikirsiz, plânsız, gayesiz, idealsiz bir halde, bir hiç uğruna, havaya, rüzgâra, sele kapılıyor; fakat bir habbesini bile eyanas, mas' larına vermiyor!

Yok mu? var. Fakat böylesine var!

Bugün fevkalâde heyecanlı

bir yeni tefrikamız başladı!

Korkunç romanların şaheseri:

İNTİKAM!

Aşk, Heyecan, Macera, Cinayet!...

Azriko Berlândi adlı bir Venedik yâzbâşısının 19 uncu asırda bütün İtalyayı velveleye veren maceraları...

Kocasını aldatan bir Kraliçe - Yer altında saray kurmuş bir çete - Güzel kadınlar ve onları döverek seven bir marki dö Sad ilâh...

4üncü sayfamızda okuyunuz!

